

S T A N O V I S K O

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU NA ZMENU Č. 2 PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU MESTA STARÁ ĽUBOVŇA NA ROK 2021

Rozpočet mesta je súčasťou verejných financií a spolu so štátnym rozpočtom tvoria sumu celoštátnych rozpočtových príjmov a výdavkov. Základom finančného hospodárenia mesta je rozpočet resp. miestny rozpočet, ktorý predstavuje kľúčový nástroj finančného manažmentu mesta. Rozpočet vyjadruje ekonomickú samostatnosť samosprávneho územia. Úlohou rozpočtovania je zmobilizovať organizačné a finančné zdroje so zámerom naplňať ciele samosprávy. Rozpočet mesta je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku.

Ročný rozpočet potom možno považovať za finančný plán zostavený na obdobie rozpočtovaného roku 2021. Rozpočet mesta má niekoľko úloh, o.i. je to plán, ktorý by mal zabezpečiť solventnosť mesta, stanovuje priority mesta v rámci jej úloh a kompetencií, rozdeľuje zdroje medzi rôzne aktivity (programy, podprogramy), určuje úroveň a smer činností (mieru financovania), poskytuje oprávnenie pre výdavky počas rozpočtovaného roku a poskytuje súhrnnú informáciu o finančnej situácii a plánoch.

Cieľom odborného stanoviska k dokumentu Zmena č. 2 Programového rozpočtu mesta Stará Ľubovňa na rok 2021 (ďalej len „návrh zmeny“) je najmä poskytnúť poslancom mestského zastupiteľstva, obyvateľom a odbornej verejnosti informácie o:

- súlade oboznámenia verejnosti s postupom zverejnenia návrhu zmeny rozpočtu (informačná povinnosť),
- zákonnosti a súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Stará Ľubovňa,
- metodickej správnosti spracovania návrhu rozpočtu a programového rozpočtu,
- východiskách tvorby návrhu rozpočtu,
- vecnom hľadisku tvorby návrhu rozpočtu,
- navrhovaných zmenách v konkrétnych programoch, podprogramoch so štatistickým vyhodnotením vybraných položiek a porovnaním v predchádzajúcich rokoch,
- cieľoch, ukazovateľoch a hodnote plnenia programov, podprogramov a vyhodnotení úspešnosti plnenia ukazovateľa,
- čiastkových záveroch k jednotlivým programom,
- záverečnom stanovisku a celkovom vyhodnotení návrhu zmeny rozpočtu.

Včasné, spoľahlivé a efektívne napĺňanie kontrolného systému v samosprávnej jednotke môže plniť jej základný cieľ: včas odhaľovať odchýlky od platných noriem, prijímať účinné opatrenia a tým chrániť hospodárnosť, účelovosť, efektívnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov územnej samosprávy. Finančná kontrola na mieste, z hľadiska jej zákonom stanovených úloh ako aj z hľadiska uplatnenia základných funkcií kontroly (informačná, výchovná, represívna), má relatívne stále a jednoznačné zameranie v územnej samospráve. Cieľom finančnej kontroly je zabezpečiť včasné a spoľahlivé informovanie vedúceho orgánu verejnej správy o úrovni hospodárenia s verejnými prostriedkami a o vykonávaných finančných operáciách.

V záujme zachovania uvedených princípov je povinnosťou mesta :

- **sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia** podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- **vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie** plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu (prostredníctvom rozpočtových opatrení),
- **vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárenia** s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov.

Návrh programového rozpočtu zároveň posilňuje zodpovednosť za nakladanie s verejnými zdrojmi, a tým podporuje aj manažovanie rozpočtových výdavkov. Jeho prednosťou je skvalitňovanie informácií potrebných pre rozhodovanie o výdavkoch. Umožňuje identifikovať zmysel používania verejných zdrojov pri napĺňaní navrhovaných cieľov a zámerov.

Vybudovať systém územnej samosprávy na dobré verejné rozhodnutia je náročná analytická, manažérska a politicko - spoločenská úloha. Vyžaduje si politickú podporu, zdokonalenie manažérskeho a metodického rámca a v neposlednom rade aj personálne a finančné kapacity. Úspešné krajiny 21. storočia s najvyššou kvalitou života hľadajú najvyššiu hodnotu (úžitok) pre svojich občanov, teda najlepšie spôsoby získavania a vynakladania verejných zdrojov - efektívnu verejnú správu zameranú na dosahovanie výsledkov.

Slovenská ekonomika v roku 2020 klesla v dôsledku pandémie COVID-19 o 5,2 %. Vzhľadom na schválenie novely zákona o štátnom rozpočte nie je cieľ deficitu v roku 2021 z pôvodného rozpočtu na úrovni 7,4 % HDP aktuálny. Pandémia ovplyvnila všetky zložky HDP, najvýraznejšie klesli investície, export a import. Vplyv na spotrebu domácností bol tlmený (kompenzáciami), stabilizovaním trhu práce a opatreniami na udržanie pracovných miest. Kríza sa prejavila aj na pracovnom trhu, no nárast miery nezamestnanosti bol aj vďaka rozsiahlym fiškálnym a monetárnym opatreniam pomerne mierny. Zamestnanosť sa mierne znížila, spomalil sa rast miezd, začal ale stúpať rast cenovej hladiny. Dôsledkami pandémie trpeli v oveľa väčšej miere služby, ktoré zasiahli obmedzenia týkajúce sa mobility obyvateľstva. Predovšetkým odvetvia služieb, kde je nevyhnutný fyzický kontakt ako hotelierstvo, turizmus, či reštauračné služby, sa nachádzali dlhodobo v strate.

Masívne výpadky výroby tovarov (stavebný materiál, železo a pod.) spôsobili v roku 2021 výpredaj skladov a dostatok alokovaných finančných prostriedkov na strane ponuky, čo spôsobilo akceptovanie navýšenia (v mnohých prípadoch aj dvojciferného) cien kľúčových tovarov (v oblasti investícií: stavebné materiály, nehnuteľností, potraviny) a služieb (stavebné a remeselné práce, služby v oblasti starostlivosti o zdravie). Spočiatku odložená spotreba tovarov a služieb, masívna a dlhodobá kompenzácia výpadku príjmov SZČO ako opatrenie na udržanie pracovných miest tiež prispela k zvýšeniu cien tovarov a služieb (o.i. z dôvodu, že finančné prostriedky strácali hodnotu pre ich majiteľov), začalo sa predbiehanie na strane dopytu vo forme akceptovania zvýšených cien.

Keďže hospodárenie počas roka 2020 výrazne ovplyvňovala pandémia spôsobená ochorením COVID-19, s účinnosťou od 4. 4. 2020 bol prijatý zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, ktorý upravuje opatrenia v oblastiach, ktoré sú v pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky a ktorých cieľom je zmiernenie negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19.

Medzi uvedené opatrenia vo vzťahu k územnej samospráve patrí **uvolnenie regulácie hospodárenia** v rozpočtovom provizóriu (obec alebo vyšší územný celok počas obdobia pandémie uhrádza výdavky bez obmedzení mesačného limitu výdavkov a poskytovania dotácií ustanovených osobitným predpisom), **použitia prostriedkov rezervného fondu, kapitálových príjmov a návratných zdrojov financovania** (obec alebo vyšší územný celok môže počas obdobia pandémie až

do 31. decembra 2021 na základe rozhodnutia zastupiteľstva tieto prostriedky použiť na úhradu bežných výdavkov), hospodárenia v ozdravnom režime alebo v nútenej správe (počas obdobia pandémie môže nad rámec schváleného ozdravného rozpočtu alebo krízového rozpočtu použiť finančné prostriedky na úhradu výdavkov vyvolaných negatívnymi následkami pandémie) a pri prijímaní rozpočtových opatrení v roku 2020.

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, **p r e d k l a d á m** na rokovanie mestského zastupiteľstva dňa 9.12.2021, odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu dokumentu na Zmenu č. 2 Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa na rok 2021 (ďalej len „návrh zmeny rozpočtu“ alebo „návrh rozpočtu“ v príslušnom gramatickom tvare).

Problematika rozpočtovania je z právneho hľadiska podchytená viacerými všeobecne záväznými právnymi a legislatívnymi predpismi. Rozpočtový proces neznamena iba zostavenie rozpočtu na príslušný rozpočtový rok a jeho napĺňanie, ale je to rad vzájomne sa prelínajúcich aktivít, ktorý náplňou je príprava návrhu rozpočtu, proces prerokovania a schvaľovania rozpočtu, realizácia a kontrola plnenia rozpočtu a zostavenie záverečného účtu mesta. Programový rozpočet mesta je **základom finančného hospodárenia a zároveň** základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesto plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja a pod. Iba v prípade dostatočného finančného zabezpečenia môže mesto realizovať a plniť úlohy, môže pristupovať k záväzkom v dodávateľsko – obchodných vzťahoch alebo obdobných formách.

Podkladom **posúdenia predloženého návrhu** na zmenu rozpočtu mesta boli skutočnosti vychádzajúce z troch hľadísk :

1. hľadisko zákonnej, metodickkej a formálnej správnosti rozpočtu,
2. vecné hľadisko.

METODICKÁ A FORMÁLNA SPRÁVNOSŤ ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je **spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi**, (v čase spracovávania návrhu), ktoré predkladateľ uvádza vo svojom návrhu. Všeobecné záväzné nariadenia ani interné riadiace akty, ktoré by boli podkladom pre spracovanie, predkladateľ neuvádza.

Vyvesením návrhu na zmenu rozpočtu mesta na úradnej tabuli mesta, dňa 15.11.2021, na webovom sídle dňa 12.11.2021 bola **splnená povinnosť** uložená v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb.z. o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť. V rovnakom termíne bol návrh na zmenu rozpočtu zverejnený aj na webovom sídle mesta. **Pripomienky a návrhy občanov v lehote na rokovanie predložené neboli.**

Návrh na zmenu rozpočtu **obsahuje predpísanú štruktúru** podľa ustanovení § 4, § 5, § 7 a § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení opatrení MF SR, ktoré sú záväznými norami pre zostavovanie rozpočtov územnej samosprávy. V súlade so znením opatrení sa **jednotne určujú a**

triedia príjmy a výdavky rozpočtu, vrátane ich vecného vymedzenia a finančných operácií s aktívami a pasívami.

Z hľadiska metodickej a formálnej správnosti predložený návrh na zmenu rozpočtu mesta je **spracovaný do programov, podprogramov, čím zvyšuje informačnú hodnotu návrhu s možnosťou prezentovať ciele a explicitne monitorovať ich dosahovanie.** Pri zostavovaní programových štruktúr postupoval predkladateľ podľa Metodického pokynu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 5238/2004-42 na usmernenie programového rozpočtovania v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2.

Predložený návrh zmeny rozpočtu mesta je **spracovaný na požadovanej odbornej, kvalitatívnej úrovni, v textovej a tabuľkovej podobe s uvedením číselných a štatistických hodnôt:**

- „schválený rozpočet na rok 2021“ (4. stípec),
- „navrhovaná zmena č. 2“ (5. stípec),
- „rozpočet po zmene“ (6. stípec),
- „skutočnosť plnenia čerpania rozpočtovej položky k 30.9.2021“ (7. stípec) ,
- „percentuálne vyhodnotenie plnenia rozpočtu“ (*skutočnosť plnenia k 31.3.2021/schválený rozpočet pred zmenou*) (9. stípec).

Návrh zmeny rozpočtu je doplnený o textovú časť zdôvodnenia potreby navrhovanej zmeny v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položky.

Návrh zmeny rozpočtu je spracovaný v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

Navrhovaná zmena rozpočtu je spracovaná formou čiastkovej zmeny príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu, finančných operácií, spracované v tabuľkovej časti, stípec č. 5 – „zmena č. 2“ a stípec č. 6 – „rozpočet po zmene“ s uvedením číselnej hodnoty (bez znamienka _ nárast pôvodne rozpočtovanej hodnoty, záporné znamienko _ zníženie pôvodnej hodnoty) len v tých častiach rozpočtu, ktorých sa predmetné zmeny rozpočtu dotýkajú. Výdavková časť rozpočtu je rozdelená na programy, pričom pri každom programe sú uvedené príjmy, ktoré tvoria zdroj krytia výdavkov tohto programu.

Návrh zmeny rozpočtu obsahuje **predpokladaný** (v čase predkladania návrhu na zmenu) **objem podielu na daniach** v správe štátu podľa zák. č. 564/2004 Z.z. v platnom znení (výnos dane z príjmov FO).

VECNÁ SPRÁVNOSŤ ROZPOČTU

Z vecného hľadiska návrh zmeny rozpočtu mesta obsahuje zmeny spočívajúce v časti bežných a kapitálových príjmov, bežných a kapitálových výdavkov, v oblasti príjmových a výdavkových finančných operácií v rámci 13-tich programov v členení :

- **programy bez zmeny** : v časti **BEŽNÉ VÝDAVKY A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY** :
Program 1: Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ _ bežné výdavky;
Program 5: Bezpečnosť _ kapitálové výdavky;
Program 9: Životné prostredie _ kapitálové výdavky;
Program 10: Rozvoj bývania _ bežné výdavky;
- **programy so zmenou** : v časti **BEŽNÉ VÝDAVKY A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY** :

Program 2: Samosprávne činnosti MsÚ _ bežné výdavky a kapitálové výdavky;
 Program 3: Služby občanom _ bežné výdavky;
 Program 4: Interné služby _ bežné výdavky;
 Program 5: Bezpečnosť _ bežné výdavky;
 Program 6: Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti _ bežné výdavky;
 Program 7: Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok _ bežné výdavky;
 Program 8: Doprava a pozemné komunikácie _ bežné výdavky;
 Program 9: Životné prostredie _ bežné výdavky;
 Program 10: Rozvoj bývania _ kapitálové výdavky;
 Program 11: Šport a kultúra _ bežné výdavky a kapitálové výdavky;
 Program 12 : Školstvo _ bežné výdavky a kapitálové výdavky;
 Program 13 : Sociálne služby _ bežné výdavky a kapitálové výdavky;

Výdavková časť rozpočtu je rozdelená na :

- výdavky - programy č. 1 až č.13. V tejto časti rozpočtu sú uvedené bežné a kapitálové výdavky, spolu s rozpisom jednotlivých druhov príjmov ako zdrojov krytia výdavkov konkrétného programu,
- kapitálové výdavky - kapitálová časť rozpočtu - osobitná časť, ktorá vykazuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky v sumári za všetky programy.

Posudzovaný **návrh zmeny rozpočtu mesta je výsledkom :**

- **predpokladaného (zrealizovaného) vývoja príjmovej časti** rozpočtu (hlavne v časti daňových príjmov t.z. príjmov zo štátneho rozpočtu,
- **zapracovaných zmien programového rozpočtu mesta** prostredníctvom rozpočtových opatrení v oblasti bežných výdavkov v príslušnom rozpočtovom období a v rámci príslušného programového rozpočtu v jednotlivých položkách funkčnej a ekonomickej klasifikácie v rozsahu udeleného súhlasu na vykonávanie zmien rozpočtu mesta primátorom mesta,
- **zapracovaných požiadaviek z obchodno – záväzkových vzťahov** vyplývajúcich zo zmluvných vzťahov mesta, obchodných spoločností, príspevkovej spoločností, škôl a školských zariadení (napr. nárast výdavkov z dôvodu zmeny ceny energií, prevažne plynu),
- **zapracovaných požiadaviek z rokovaní mestského zastupiteľstva** a požiadaviek jednotlivých oddelení, organizácií a obchodných spoločností mesta, zabezpečenia chodu hospodárstva územnej samosprávy, stavu a schvaľovania Rozvojového programu mesta,
- **výdavkov vyplývajúcich z hospodárenia mesta** v období od 01.01.2021 do 30.09.2021 (I.Q., II.Q., III.Q.).

Vývoj schváleného rozpočtu mesta na rok 2021 po navrhovanej zmene

v €

	Schválený rozpočet	Zmena č. 2	Rozpočet po zmene
Bežné príjmy	14 860 521	855 198	15 715 719
Bežné výdavky	14 180 836	549 362	14 730 198
Výsledok hospodárenia	679 685	305 836	985 521

Kapitálové príjmy	779 592	4 000	783 592
Kapitálové výdavky	4 990 095	316 728	4 289 103
Výsledok hospodárenia	-4 210 503	-312 728	-4 523 231
Finančné operácie - príjmová časť	3 865 611	36 892	3 902 503
Finančné operácie - výdavková časť	334 793	30 000	364 793
Výsledok hospodárenia	3 530 818	6 892	3 537 710
Príjmy celkom	19 505 724	896 090	20 401 814
Výdavky celkom	19 505 724	896 090	20 401 814
Výsledok hospodárenia celkom	0	0	0

Na základe návrhu rozpočtu je možné konštatovať, že bežný rozpočet je po 2. zmene navrhovaný aj naďalej ako prebytkový vo výške **985.521€** (zvýšenie prebytku o 305.836€ oproti I zmene rozpočtu, zvýšenie prebytku o 439.824€ oproti pôvodne schválenému rozpočtu). Navrhovanou zmenou dochádza k nárastu bežných príjmov o 855.198€ (oproti I. zmene rozpočtu) (5,53%), (I zmena nárast o 574.074€ (4,02%) a nárastu bežných výdavkov o 549.362€ (3,87%) (I zmena nárast o 440.086€ € (3,20%).

V roku 2020 prebiehali zmeny rozpočtu nasledovne: bežný rozpočet bol po 2. zmene navrhovaný ako prebytkový vo výške 585.038€ (zníženie prebytku o 10.748€ oproti I zmene rozpočtu), (I. zmena rozpočtu ako prebytkový 595.786€, zníženie prebytku o 155.847€) oproti pôvodne schválenému rozpočtu. Navrhovanou zmenou došlo postupne k nárastu bežných príjmov o 329.528€ (2,29%), (I zmena nárast o 66.659€ (0,48%) a nárastu bežných výdavkov o 340.276€ 2,53%, (I zmena nárast o 222.506€ (1,68%).

V kapitálovej časti dochádza k zvýšeniu schodku o 312.728€ (I zmena zvýšenie schodku o 1.890.816€), nárastu kapitálových príjmov o 4.000€ (0,51%), (I. zmena nárast o 681.795€) (697,15%) a nárastu kapitálových výdavkov o 316.728€ (6,35%), (I. zmena nárast o 2.572.611€), (106,41%).

V oblasti finančných operácií dochádza k zvýšeniu prebytku o 6.892€ (I. zmena zvýšenie prebytku o 1.756.828€, nárast finančných príjmov o 36.892€ (I. zmena nárast príjmov o 1.756.828€), zvýšenie výdavkov o 30.000€ (I. zmena výdavky bez zmeny 0€), výsledok finančných operácií je prebytok vo výške 3.537.710€ (I. zmena prebytok vo výške 3.530.818€).

ZÁVER

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že mesto je povinné vychádzať z rozpočtového výhľadu ako pomocného nástroja vo finančnom riadení, hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom a reagovať na vývoj podielových, daňových aj nedaňových príjmov. Zároveň platí, že všetky prijaté rozhodnutia a regulácie by mali byť pod ustavičným monitoringom nielen z finančného, ale aj procesného hľadiska (audit činností). **V priebehu rozpočtového roka musí sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod.**

Návrh zmeny rozpočtu mesta je zostavený v súlade s platnou legislatívou, (v čase spracovávania návrhu), ktoré predkladateľ uvádza vo svojom návrhu. Všeobecné záväzné nariadenia a interné riadiace akty, ktoré by boli podkladom pre prípravu a sú podkladom spracovaniu rozpočtu, predkladateľ neuvádza. Z hľadiska metodickej a formálnej správnosti, predložený návrh zmeny je spracovaný do programov, podprogramov, čím zvyšuje informačnú hodnotu. Návrh zmeny rozpočtu je spracovaný na požadovanej odbornej, kvalitatívnej úrovni, v textovej a tabuľkovej podobe s uvedením číselných a štatistických hodnôt plnenia čerpania rozpočtovej položky k 30.9.2021, doplnený o textovú časť zdôvodnenia zmeny v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch jednotlivých položky.

Za predpokladu schválenia navrhovanej zmeny rozpočtu bude výsledkom hospodárenia bežného rozpočtu prebytok príjmov nad výdavkami vo výške **985.521€**, výsledkom hospodárenia kapitálového rozpočtu bude **schodok** (prebytok výdavkov nad príjmami) vo výške **4.523.231 €**, výsledkom finančných operácií je **prebytok** (príjmov nad výdavkami) vo výške **3.537.710 €**. Predpokladaný schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežného rozpočtu vo výške **21,79%** (r. 2020 **27,99%**) a vplyvom finančných operácií vo výške **78,21%** (r. 2020 **72,01%**) t.z., že nastáva obrat v tvorbe investičných výdavkov pre rok 2021 a ďalšie roky, kumulované investičné výdavky sa začínajú tvoriť prevažne z cudzích zdrojov, v menšej miere z prebytku bežného rozpočtu. Predložený návrh č. 2 zmeny Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa na rok 2021 je spracovaný ako vyrovnaný.

Predložený návrh zmeny rozpočtu mesta obsahuje predovšetkým zmeny vyplývajúce z predpokladaného (zreálneného) vývoja príjmovej časti rozpočtu, vykonaných zmien programového rozpočtu mesta prostredníctvom rozpočtových opatrení, zapracovaných požiadaviek z rokovaní mestského zastupiteľstva a požiadaviek jednotlivých oddelení, organizácií a obchodných spoločností mesta, zabezpečenia chodu hospodárstva územnej samospráv a výdavkov vyplývajúcich z hospodárenia mesta.

Po oboznámení sa a posúdení návrhu zmeny rozpočtu mesta je možné **konštatovať**, že navrhovaný rozpočet je zostavený v požadovanej kvalite a štruktúre, vychádza z reálnych prepočtov podľa platných právnych noriem. Zároveň je možné **konštatovať**, že Mesto Stará Ľubovňa v roku 2021 navrhuje celkový rozpočet príjmov a výdavkov vyšší oproti skutočnému čerpaniu rozpočtu príjmov a výdavkov roku 2020.

Návrh programového rozpočtu je alokovaný do 13 programov. V číselnom vyjadrení predstavuje predpokladané použitie finančných prostriedkov. V jednotlivých programoch je premietnutá celá činnosť mesta vrátane zabezpečenia predpokladaných rozvojových programov mesta.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe možných výsledkov predpokladaného návrhu rozpočtu mesta **o d p o r ú č a m** aj naďalej uplatňovať osobnú zainteresovanosť valného zhromaždenia,

vedúcich oddelení a konateľov obchodných spoločností ako správcov príjmovej a výdavkovej časti programov pri tvorbe, naplňaní, správe a čerpaní programového rozpočtu mesta za účelom vytvárania dostatočných vlastných (nie dlhových) finančných zdrojov pre ďalšie zhodnotenie majetku a rozvoj mesta.

Navrhovaná zmena rozpočtu a celkový vývoj rozpočtu na strane príjmov aj výdavkov v roku 2021 je a naďalej bude vo veľkej miere ovplyvnený, v dôsledku šírenia choroby COVID – 19, prepadom nielen slovenskej, ale aj celosvetovej ekonomiky. Podľa makroekonomických predpokladov z prognózy MF SR z októbra 2021 sa predpokladalo, že ekonomika Slovenska klesne v roku 2020 v dôsledku pandémie o 6,7% až 7,44 % (výsledný ukazovateľ bol napokon pokles o 5,2%). V roku 2021 sa predpokladalo, že by sa mala ekonomika začať zotavovať a HDP by mal stúpnúť o 5,6 %. Zároveň bol predpoklad, že aj napriek tomu mestá a obce budú pociťovať pokles ekonomiky v roku 2021 v podobe predpokladaného zníženia výnosu dane z príjmov fyzických osôb v porovnaní s rokom 2020. Skutočnosť porovnateľných období roka 2020/2021, súhrn príjmov z podielových daní za mesiace január až november je však taká, že došlo k medziročnému zvýšeniu podielových daní o 359.844,34€ (5,59%).

Na základe uvedeného aj naďalej odporúčam programovať konzervatívny prístup pri tvorbe rozpočtu, pričom súčasne odporúčané predpokladané zníženie DPFO je možné premietnuť do zostavovania príjmovej časti rozpočtu pre rok 2022, prípadne zohľadniť aj ďalšie možné ekonomické výkyvy, predovšetkým v súvislosti s vývojom zamestnanosti, ktorá je rozhodujúcim parametrom pri výbere DPFO.

Robiť dobré rozhodnutia vo verejnom záujme znamená dospieť s danými prostriedkami a v rámci existujúcich obmedzení k najlepšej možnosti, ktorá je realisticky k dispozícii. Veľkou výzvou je dosiahnuť úspory nielen pri koncentracii pozornosti a úsilia na najzásadnejšie priority, ale prehodnotiť finančné toky a verejné výdavky v rámci jednotlivých programov (prerozdelenie činností vykonávaných v rámci príspevku, prípadne obchodnej činnosti obchodných spoločností v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, reštrukturalizácia škôl a školských zariadení), ktoré budú v dlhšom časovom horizonte prinášať benefit, pridanú hodnotu v oblasti regenerácie vlastných a zverených technických, hmotných a nehmotných investícií.

Súčasne s navrhovanými krokmi odporúčam **dynamickejšie zavádzať do praxe opatrenia uvedené v materiály „Odborné stanovisko HK k návrhu Záverečného účtu a výročnej správy Mesta za rok 2020“ zo dňa 18.4.2021.**

V Starej Ľubovni, dňa 16.11.2021

Ing. Ján Š i d l o v s k ý, v. r.
hlavný kontrolór